

Missiv

Dnr 20REK14

Kommunfullmäktige

Revisionsrapport bedömning delårsrapport 2 2020

Ärendebeskrivning

Revisorerna ska enligt 12 kap §2 Kommunallagen bedöma om resultaten i delårsrapporten är förenliga med de mål fullmäktige beslutat inför kommunfullmäktiges behandling av delårsrapporten.

Revisorernas sakkunniga har översiktligt genomfört granskningen av delårsrapporten för januari till och med augusti med underlag. Granskningsrapporten, som bifogas, är underlaget för revisorernas bedömning.

Förutsättningar för granskningen

Revisorernas granskning har inriktats på de fem koncerngemensamma verksamhetsmålen i Kommunplanen förutom de obligatoriska finansiella målen enligt Kommunallagen.

Granskningen och leveransen till fullmäktige har blivit försenad till följd av ett tre dagar långt nätverksproblem i kommunen, vilket påverkat ekonomiavdelningens arbete att sammanställa delårsrapporten.

Revisionens samarbete med ekonomiavdelningen fungerar bra. I år har ekonomiavdelningen omprioriterat personal och tagit in konsulthjälp för att kunna fullfölja sitt uppdrag. Att i tid ha bra, kvalitetssäkrade beslutsunderlag för den löpande resultatuppföljningen är en viktig fråga för kommunstyrelsen. Revisorerna rekommenderar även i år att bemaningsläget på ekonomiavdelningen ingår i det löpande riskanalysarbetet.

Revisorernas generella slutsatser och ställningstaganden

Vi bedömer att delårsrapporten i stort uppfyller kraven enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, kapitel 13.

Balanskravet, det lagstadgade kravet på ett positivt resultat (exklusive realisationsvinster), är uppfyllt.

Vår rekommendation är att kommunen ser över de förfallna kundfordringarna och reservering av dessa inför årsbokslutet. Vid granskningen har framkommit att 14,7 mnkr avser fordringar från tidigare år.

Vi noterar, att återbetalningen av medel efter likvidation av Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB i april 2020, för närvarande ligger som bankmedel.

Ursprungligt fullmäktigebeslut från 2010-04-26 hänvisar till att medlen från Kommungaranti ska användas för pensionsutbetalningar.

Av Kommunallagen 11 kap 4§ framgår att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser.

Detta har gjorts, men avsåg då hanteringen inom Kommungaranti.

Finansiella mål

Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 1 procent av skatteintäkterna

Prognosen för helåret visar att målet kommer att uppnås.

Revisionen noterar att det långsiktiga målet har reviderats till 1 % för 2020 från att ha legat på 2 % under en längre tid. Revisionen noterar att en successiv sänkning har gjorts av målvärdet för indikatorn som mäter resultaten under en åttaårsperiod, från 2,7 till 2,4% 2019 och nu till 2,22%.

Omvårdnadsnämnden, Socialnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden visar liksom föregående år underskott. Utfallet är sammantaget för delåret -51 mnkr med en prognos om -72,2 mnkr för helåret.

Statens stöd för korttidspermittering har för 2020 inneburit att skatteintäkterna hålls uppe trots pandemi och konjunkturavmattning.

Ökade statsbidrag samt bidrag motsvarande kommunens sjuklönekostnader för perioden april-juli, med anledning av Covid-19 förbättrar ekonomin. Bidraget till sjuklöner har bokförts centralt, vilket innebär att nämndernas resultat är lägre än om det hade fördelats ut till de verksamheter som haft kostnaderna.

De åtgärder som var planerade för att komma tillrätta med underskott har enligt rapporten till stora delar fått pausas på grund av Covid-19.

Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans

Målet för soliditeten har uppfyllts för perioden januari till augusti då soliditeten uppgick till 36,1 % jämfört med målvärde 31,9 %.

Den andra indikatorn är kommunkoncernens skuldsättningsnivå. Den ligger per augusti lägre än målvärdet 76 900 kr per invånare.

Båda indikatorerna beräknas uppnås på helårsbasis.

Revisorerna noterar dock följande när det gäller långsiktig tillväxt i balans:

Kommunkoncernen ska investera för cirka två miljarder kronor per år

under de närmaste åren, vilket inte kommer att kunna självfinansieras. För att nå det övergripande målet om att kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans, behöver den ökade belåningen per invånare mötas av fortsatt höga resultat. Med hänsyn tagen till de prognostiserade underskotten i framför allt sektor Vårld Gävle ser revisionen en risk för att soliditeten inte kommer att behållas på nuvarande nivå.

Skattefinansierade investeringar har långsiktigt en hög självfinansieringsgrad

Målet bedöms uppnås på årsbasis.

Självfinansieringsgraden under den senaste åttaårsperioden uppgår i delåret till 100 % och överstiger därmed målvärdet minst 82 % på årsbasis. Prognosen för resten av året är en hög investeringsnivå och försämrat ekonomiskt resultat. Nyckeltalen förväntas därmed försämrats på helårsbasis men fortsatt överstiga målvärdet.

Revisionen delar bedömningen att målet kommer att uppnås.

Revisionen noterar att kommunen har omfattande planer för nyinvesteringar kommande år, där självfinansieringen beräknas uppgå till endast mellan 40 och 50 % de närmaste två åren.

Måluppfyllelse verksamhet

Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Målet bedöms att delvis kunna uppfyllas. Målet bedöms utifrån fem indikatorer, varav tre bedöms inte kunna uppfyllas.

Under året har SCB tagit beslut om en reviderad sekretesspolicy vilken innebär att uppgifter om fristående skolor omfattas av sekretess. För Gävles del är andelen elever som går i fristående verksamheter 30 % i grundskolan och 20 % i gymnasieskolan.

Det betyder att uppföljningen på kommunnivå inte är möjlig för indikatorerna

- andel elever i åk 9 som är behöriga till ett nationellt program på gymnasieskolan och
- gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 3 år.

Resultaten för eleverna i kommunala grundskolor har glädjande förbättrats. Behörigheten till gymnasiet har ökat från 78,7% till 83,2 %, dvs 4,5 procentenheter. Det är framförallt pojkarnas resultat som förbättrats och skillnaden mellan könen krymper.

I ämnet matematik har också förbättringar skett och fler elever än tidigare år har fått godkända betyg i ämnet. Målet för de kommunala skolorna låg på 81 % vilket innebär att målet faktiskt överträffas med 2,2 procentenheter.

Övriga tre indikatorer bedöms ej uppnås:

- andel av befolkning med eftergymnasial utbildning,
- etablering på arbetsmarknaden eller vidareutbildning för ungdomar
- andelen elever som godkänns inom kommunal vuxenutbildning

Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Målet bedöms delvis uppnås.

Målet har 8 indikatorer varav utfall endast finns för 3 av indikatorerna. Två av dessa indikatorer beräknas inte uppnås och en beräknas delvis uppnås. Baserat på den information som delges i rapporten har revisorerna inte kunnat bilda sig en uppfattning om måluppfyllelsen.

Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

Målet bedöms delvis uppnås.

NKI, kommuns service till företag har förbättrats kraftigt gentemot tidigare år. Målvärdet nås inte riktigt men jämfört med föregående år är det en förbättring från 70 till 73, vilket är Gävles bästa resultat sen mätningarna startade.

Gävle kommun tappade vid 2019 års ranking 19 placeringar och placerade sig på plats 273. Vid framtagandet av delårsrapporten fanns inte siffror avseende årets ranking tillgängliga. I slutet av september presenterades årets ranking i vilken Gävle tappat ytterligare sex placeringar och hamnar således på plats 279 av 290 kommuner.

Byggklar mark bedöms fortfarande inte nå upp till målvärdet.

Från och med oktober kommer näringslivskonsekvensanalys att införas och användas som ett beslutsunderlag för beslut som fattas i kommunstyrelsen. En analys kan upprättas när beslut om exempelvis detaljplaner, exploateringsprojekt eller strategiska program ska fattas. Syftet med konsekvensanalysen är att kunna arbeta mer systematiskt med näringslivsfrågorna i Gävle kommun genom bättre beslutsunderlag. Revisorerna kommer att följa utvecklingen av detta arbete.

En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

Målet bedöms delvis kunna uppfyllas när utfall presenterats för fem av sex indikatorer.

Bostadsbristen är ett fortsatt problem och om prognosen om 120 000 Gävlebor år 2030 stämmer måste fler bostäder skapas. Indikatoren för nettotillskott av bostäder nås inte, samma sak gäller för utfallet för antal hektar byggklar mark till näringslivet inom Gävle kommun.

En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Målet bedöms delvis uppnås.

Det finns sex indikatorer varav utfall presenteras för fem. I delårsrapporten finns ingen analys av indikatorerna varför revisorerna inte kan uttala sig om måluppfyllelsen.

Sjukfrånvaro totalt för kommunen

Den totala sjukfrånvaron uppgår till 7,5 %, vilket är en ökning med 1,5 % jämfört med samma period förra året. Ökningen bedöms vara en följd av Covid-19.

Kommunen kompenseras ekonomiskt genom statsbidrag. I delårsrapporten ingår delar av de ansökta medlen i resultatet. Revisionen kommer att följa upp i helåret att kommunen får täckning för dessa kostnader. I den grundläggande granskningen följs upp vilka eventuella andra effekter sjukfrånvaron medfört.

Revisorerna i Gävle kommun

Eva-Karin Hamilton
Revisorskollegiets ordförande

Gunilla Beckman Ljung
Revisionschef

